

No més drets sense deure.
No més deure sense dret.
Els drets individuals són imprescriptibles. Registables i inalienables. • Legislar la Llibertat haix pretext de garantia, és cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És lícit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. • La caritat, qu'enalteix alqui la fa humiliant al qui la reb, té d'esser substituïda per la solidaritat, qu'agermana i nivella als que la practican. • Mentre el món no es compongui de sers lliures, iguals d'intel·ligents, no pod haverhi pau entre la rassa humana.

LA TRAMONTANA
defensa els principis liberals més avançats, sense atenuació de cap mena. • La TRAMONTANA és altament moralista, tenint per base fonamental de la moralitat el respecte a totes les idees i la germanor de tots els pobles. • La TRAMONTANA en política defensa sempre el més avançat contra el més reaccionari, i sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el mètode de ser del productor, avui i supeditat al capitalisme. • La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromissos ni preocupacions de sectari.

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 pesseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Pels pagus s'admeten llibreries del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobru y sellos de 15 cèntims. No s'admeten llibreries especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número sòl, 5 cèntims. — 30 exemplars, 1 pla.
Surt el lliam puntualment cada divendres

SERVIR A LA PATRIA

Inteligències preclaras y estadistas consumats, qu'arc estan sacrificats per la patria, si ho reparas.

Mes el poble bonatxó, quan a la patria serveix, em sembla que tant meteix s'ho passa bon xic pitjó.

RECORD

En Josep Lluanas y Pujals, director de «La Tramontana», continua pres preventivament en las presons d'aquesta ciutat per atacs al catolicisme, no admetentell flansa carcelaria a pensar d'estar-se encare tramitant la causa y no ser la pena que correspon al suposat delictu superior a presó correccional, no sent tampoc posat encare en llibertat, am tot hi haver entrat en un indult publicat el dia 6 del corrent mes.

Obre's tota: no olvidem aquestes elocuentes lliçons.

NO N'HI HA DE FETS!

A la llibertat del Director d'aquet periòdic, que de dret està lliure desde el dil·lus de la setmana passada, encare li fan el maneg. Veyent l'interessat qu'el temps anava passant y la Joana, no ballava pera ferlo sortir de la torre about la prop de cinc mesos y s'alta re-creant, el divendres darrer va redactar a correcció un escrit reclamant lo que de dret li corresponia y li correspon encare, per més que, fins ara no n'ha pogut tocar els resultats.

Els nostros lectos, qu'estan enterats de tota aquesta qüestió y que la setmana passada van poguer llegir el decret d'indult, bo es també que segueixen tenint coneixement de tot lo que passa en aquest assumptu pera formarse una idea exacta del modu com se tracta al Director d'aquet periòdic estant a mans de la justícia, per lo qual reproduhim aquí l'escrit presentat al Tribunal correccional, que diu així:

A LA SALA

José Lluanas y Pujals, de 43 años de edad, casado, de profesión periodista, procesado por el Juzgado de Instrucción del Distrito de la Universidad de esta capital por el supuesto delito de escarnio a los dogmas de la religión católica cometido por medio de la imprenta, y preso preventivamente por auto de ese Tribunal fundado en haberse sido impuesta la pena de cuatro años, nueve meses y once días de prisión correccional y presumir que tratara de evadir la acción de la justicia atendida la condición de dicha pena, como mayor preceda y con el debido respeto, expono:

Que con fecha del día cinco del corriente mea, publicado en la Gaceta de Madrid del día 6 y en el Boletín Oficial de esta provincia el 9, se ha concedido un indulto total de las penas impuestas por sentencia firme a los autores de delitos cometidos por medio de la prensa periodica, y además se ha dispuesto, en el art. 1.º del Real Decreto en que se concede el mencionado indulto, que el Ministerio fiscal desista inmediatamente de las acciones penales en los procesos incoados con motivo de los delitos anteriormente mencionados, «cualesquiera que sea el Tribunal que comencé de ellos y estubo en que se han cometido», y como quiera que a pesar de los días transcurridos desde la publicación de este Real Decreto no ha sido puesto en libertad el que suscribe, aplicándose desde luego los beneficios que de aquella soberana disposición se desprende, se va este procesado, ya indultado, a cumplir su condena respetuosamente ante esa Excma. Sala en suplica de que desde luego se le ponga en libertad, pues cree, dicho sea con todos los respetos debidos, que la consistencia única por la cual parece no se le aplica dicho indulto es, indultado, sup es procedente en el caso actual, por las siguientes condiciones del delito como del indulto referido.

En efecto, en los indultos de las penas impuestas a los autores de delitos comunes es casi siempre circunstancia indispensable que en la causa se haya ya dictado sentencia firme o cuando menos que la pronunciada pueda tener esta condición, en cuyo último caso, para la obtención de la gracia de indulto, precisa no interponer contra la misma ninguno de los recursos de casación que puedan producirlo o renunciación a su interposición ya pronunciado el interdicto. Y hallándose en este caso el que suscribe, por estar ya su causa perseguida aun de un recurso ante el Tribunal Supremo, y creyendo que tal vez esto pudiera ser óbice a que se le ponga en libertad, por lo que acude a la elevada jurisdicción de esta Sala para obtener lo que cree de justicia que se obtenga al momento, sin perjuicio de otros recursos procedimentales para el cierre y archivo de la causa. En el caso presente, Excmo. Sr., no se trata únicamente de un indulto de las penas impuestas por sentencia firme a los autores de determinados delitos, sino que, por el espíritu y la letra del art. 1.º del mencionado Real Decreto de cinco del corriente, se manda desista inmediatamente de toda acción pública penal en los procesos incoados con motivo de aquellos mismos delitos, lo que equivale a la concesión de una verdadera amnistía, porque, más que la remisión de la pena, lo que se hace con el citado indulto es dar por no realizados, mandar que haya completo olvido de todos aquellos actos de carácter positivo que antes se consideraron justificables.

Bajo este concepto, pues, y disponiendo el último inciso del art. 1.º mencionado que los beneficios de aquel Real Decreto deben alcanzarse a los procesados por los delitos que se citan cualesquiera que sea el estado en que se encuentren, cree este procesado que él no puede resistir una excepción, por la sencilla

razón de no poder resultar ninguna fuera de las establecidas en el art. 1.º del tantas veces mencionado Real Decreto, que no son aplicables en este caso, para computo de la cual acompaño un ejemplar del Boletín Oficial de esta provincia del día 6 del corriente en que se inserta en preferente lugar dicho Real Decreto de indulto.

Y si ese Tribunal creyera necesario tener noticia de la renuncia del recurso pendiente ante el Tribunal Supremo para decretar la libertad de este procesado, como que el documento tiene noticia de haberse ya hecho esto, y que de por renunciado todo recurso interpuesto contra la sentencia que, a pesar del indulto de que se hace mérito, se tiene aun revivido.

Por estas razones y las que a la elevada penetración de ese ilustrado Tribunal no han de escapar.

A LA SALA pido y suplico se sirva acordar que inmediatamente se me ponga en libertad por estar comprendido de lleno en el Real Decreto de indulto de cinco del corriente.

Lo pido por ser justo. Carácter Nacionalista de Barcelona a doce Julio 1893. J. Lluanas y P.

Are solis ens resta dir qu'el dil·lus d'aquesta setmana va comunicarse a l'interessat la resolució del Tribunal contestant an aquest escrit, resolució que no és altra que la ja conabuda del fatidic No ha lugar, afeginthi además aquesta vegada y acada donde correspondia.

Aixó vol dir que respecte a obtenir la llibertat de l'Audiencia de Barcelona, mentres continui davant del Tribunal Suprem de Madrid pendent el recurs de casació per nosaltros interposat, no n'hi ha de fets.

Prou el decret d'indult és ampli, prou hi entra aquesta vegada en J. Lluanas sense que sigui possible regatejarli com va ferse pel Maig de l'any passat, però... continua pres.

Que las lleys, qu'els procediments, que la rutina, qu'un error de dret en el Tribunal, o... lo que sigui, tingui encare pres a un home que ja fa prop de quinze días qu'està indultat, és cosa per demés xocant y qu'era potser l'únic qu'ens faltava veure en las persecucions sofertes per LA TRAMONTANA. Mes succeheixi lo que vulgui, nosaltros no tenim d'arredrar-nos gens ni mica en la nostra tasca de procurar desenllanegar al poble combatint las preocupacions tant com l'hipocresia religiosa, procurant veure la base falsa en que descansa el principi d'autoritat bas el punt de vista de la publica conveniencia y del be comú, y fent, en tot y per tot, alló que la conciencia ens dicti pera acabar am la miseria y ignorancia am qu'aquesta embustera y estafalaria societat qu'es dia civilizada té al pobre treballador, que, complint amb excés el deber de produhir, no pod may gosar el dret de satisfacer totas las sevas necessitats per las quals dona abundant fruct la naturalesa.

Continuem, doncs, fent feyna que prepari la qu'es té de fer en millors días, y a lo menos donarem exemple de com s'han de saber resistir las tiranias.

LO NATURAL CONTRA LO MISTIC

Vaig sortir al camp y vaig veure l'espendor de la llum solar, l'ubaga frondosita del bosc, la grandiositat de l'horitzó, l'alegre diversitat de tons que forman els camps dedicats a diferents cultius, la llanyana montanya y indeterminadas y poeticas formas, la ratlla blava del Mediterrá, que disputa al blau del cel la palma de l'hermosura; vaig percibir el cant dels aucells, l'aroma de las flors, y entusiasmat per la contemplació de tant sublim conjunt, vaig compondre l'exclamació aprovativa qu'el Genesís atribueix al Déu creador: «y va veure que tot era bo en gran manera», com si en una suprema síntesis hagués volgut confondre lo bell y lo just, ja que calificava de bo lo que no passava de ser hermos.

Compenetrat per la grandiositat de l'espectacle, considerant-me com actor en aquella escena en que es desenrotllava el majestuós poema de l'existència, elevada la meva inteligencia fins a compondre infinitament més de lo que sé, y el meu sentiment portat al grau de l'inspiració, vaig tenir com una intuició reveladora de que la felicitat, qu'es l'estat d'equilibri y perfecció del nostre organisme, és com el resultat armònic de la bellesa y de la justícia absolutes en la vida individual y en la participació que l'individu té en la colectiva humana en primer terme y després en la vida universal.

Y jo també, del fons de la meva conciencia, en la plenitud de la meva rahó, vaig veure la bondat del meu estat, vaig dar-me l'aprovació genésica y vaig sentir-me feliç.

Però aquest estat, encare que tan innocent

en si y tan natural, era pecaminós per la severitat cristiana, y si, lliure de tota culpa anterior, en aquell precís moment, per una mort repentina, hagués comparegut devant del que diuen inapelable tribunal de Déu, m'hauria trobat en grandíssima culpabilitat, y per tant, «seria lliansat a las tenebras de fóra y allí seria el plor y el petar de dents», perquè Cristo «es el camí, la veritat y la vida, y ningú va al Pare sinó per ell», y pera seguirlo ell meteix posa las condicions: «el que vulgui venir darrera de mi, neguis a si meteix y prengui la seva creu y qu'ém sequeixi».

Jo no seguia a Cristo, sinó qu'ém deixava portar pel conjunt de las mevas facultats, aqueles meteixas facultats qu'el Creador del Genesís trobar bonas: no em negava a mi meteix, sinó que per sobre de tota la bondat y la bellesa de lo existent, afirmava la meva personalitat constituït en admirador de lo que a la meva vista es presentava am la més simpática gallardia, y per sobre de l'univers enter repetia la grandiosa paraula de Descartes: «jo penso, doncs existeixo», no prenia cap creu, és a dir, no acceptava, no volia, no em proposava, no podia proposarme, cap sufriment, pera qué? Gosava de lo que veia sense perjudici de ningú. Veya que la llum era bona: gosava de la llum; veya que l'hermosura de las cosas no podia considerarla com si fos lletgesa; qu'el perfum de las flors no era repugnant pudor, qu'el cant dels aucells no era cap antipàtic gorgori, y que tot era bo, y no podia en cap manera, encare que m'ho manés Cristo, considerarho com cosa dolenta.

Si en tot aixó havia pecat, el pecat no era meu, sinó del que, havent fet bonas tolas las cosas, tenint jo enteniment pera apreciarlas, me volia fer abdicar de la meva rahó pera despreciarlas; y com aixó és impossible, com jo no podia cumplir el manament evangelic sense cometre injusticia y violentar l'essencialitat del meu ser, resultava que la gloria ultramundana no era pera mi, per incompatibilitat ab la meva naturalesa, ni pera tu, llegidor, quals condicions naturals són iguals a las mevas, ni pera cap individu del genero huma, perquè ningú pren voluntariament una creu pera fer el camí de la vida, ni es nega a si meteix... Sobre tot aquesta última condició: negarse a si meteix y viure és impossible: aqueix precepte sols lo compleix el suïcida.

Ferm en aquesta convenció, vaig deixar-me portar per l'impuls natural, que per serho és naturalment bo, encare qu'es trobi en contradicció am tots els mistics qu'han pertorbant el curs natural de l'humanitat, y vaig continuar admirant sense remordiment l'espendor de la llum solar... y tot alló qu'al principi he consignat com a causant del meu estat d'entusiasta feliçitat.

PAU VERITATS

Señor Director de La Tramontana.

Muy señor nuestro y querido amigo: En el número 608, correspondiente a la semana pasada, del valiente periódico que V. de una manera tan digna está dirigiendo, aparece una correspondencia fechada en esta ciudad y firmada por 'Un obrer en la que, entre otros varios asuntos, dice el autor de ella que en el taller de ebanoisteria de D. Antonio Orobitig se explotaba de mala manera a los obreros del mismo, haciéndoles trabajar una hora más cada día sin aumento de retribución alguna, y siendo, como es esto, enteramente falso, y estando en la creencia de que V. ha sido injustamente engañado por algún mal intencionado que, llamándose obrero, ha cruzado de la buena fe de esa Profesión, la Sociedad de Muebles Ebanoisteros se complace en participarle que si alguna vez, en virtud de la índole especial del trabajo de ebanoisteria ha convenido a dicho señor Orobitig por aglomeración de mucho trabajo y no tener más recursos que conceder a oficiales ebanoisteros concluir algunos muebles, ha dicho primeramente a sus trabajadores, uno a uno, si querían trabajar una hora más, y los que lo han trabajado les ha abonado siempre el aumento correspondiente.

En nombre, pues, de la dignidad y buen decoro de esta agrupación, que no se ha dejado arropillar jamás por nadie en sus derechos, y en el de los dignos trabajadores del citado taller de ebanoisteria del Sr. Orobitig, y amantes de que la verdad rebanse en el verdadero lugar, suplicamos a V. haga la correspondiente rectificación en el mismo lugar, donde se publicó la correspondencia citada, o bien allí donde mejor estime, para que los trabajadores todos de España sepan que en Sabadell los obreros ebanoisteros no son verdan

que se dejen explotar per ningún patrono á dueño de taller, que esto quisiera, antes lo contrario, se harán respetar sus derechos siempre, en todos los casos que presentarse pudieran.

Esperando la Sociedad que representamos que V. dentro de poco se verá libre de los infamantes brazos que le encorralan en virtud de horrendos crímenes cometidos en defensa de los derechos de la humanidad por medio de la fuerza y el engaño, sobre otra vez con más ahínco y fuerza que nunca al frente de las luchas entabladas por La Tramontana en apoyo del proletariado general, le deseamos

Salud y Emancipación Social
Sabadell 10 Julio de 1903.
P. A. de la Sociedad, el Presidente, Ramón Planas.—El Secretario, Melchor Niquel.—El vice Presidente, José Sabrés.

Los que suscribimos, editores emanistas del taller del Sr. Curbisig, declaramos estar conformes con el anteriormente expuesto á Moragas.—P. Ruano.—M. Pons

SAN SEBASTIAN

Aquí á Barcelona
ja me ens falta lo
hi ha la Franca Aina,
tenim el D'Onid,
per més tenim
ja la un patet d'ants
que l'antiquitat
te per ella un bany
Y, aixis que l'atu ariba,
la goma de Barcelona,
per pagar fer fora el micu,
punt de omage no es dona.
Y am deu centims de tranvia
y pel bay un tal castant,
tota la nobria nostra
se tira á Sant Sebastian.
Quin gust dona aquella platja
tan plena de barraca!
Sembla de la Boqueria
las barracas de signora.
Y aixis la gent que té modis
del públic s'ha separata,
y els gominos y las niñas
poden sempre ana á grapos.

ii
Molta senyors per Anar
á pendre els banya van,
per donarse bany,
á Sant Sebastian,
que aixi hi va gent noble
des qu'está establert,
com són las estrucias
del Eden Concert.
Moix n'hi van que may no es banyan,
sols hi van per passa el rato,
distraent de banyas vayas
per un preu bastant barato.
Y anant al peu de l'aygua,
distraent molt contemplant
els penils que té una dona
pel darrera y pel devant.
Y, si als uns hi van per veure,
las altres per ensenyar,
qu am tot sempre la gent rica
del pobre es distingira.
Y com qu'any es gran moda
així de las distincions,
no es pod ser poca vergonya
si no es tenen patacona.

iii
El que vulgui tirat
que s'ho vagi aixi,
que hi reuta unas cosas
que no es poden dir.
Que per fins de l'aygua
sempre hi ha sumit
que fan, tant el toito,
corre els grapos.
Mili hi veuren senyoretas
que vestidas semblan cava,
y ponaday á la platja,
de primas semblan platyas.
En veuren d'altres de grossas
que, vistas de ben aprop,
tenen tota la figura
d'una sira ó bé d'un pop.
Ni han qui an el qu'el cobrian
n'hi faran veure un embull,
que sola se fan á l'aygua
per pescar brats d'el nil.
Com que molt de nadar saben
fent dos y tres capbousos,
per més que portin carbanas,
els gominos van á fons.

iv
No queda cap dopte
qu'á Sant Sebastian
passan molt bé el rato
tota aquella que hi van
y si un no distrau
es perquè no vol,
ó perquè és un tip
de omea mualot.
Per presentarse en aqueta puestos
se li de deixá la nyonya,
y será tant més simpatic
tant com més poca vergonya.
Qu'és sabut que la classe alta
tenen per molt avaricia,
á tots els meteixos
curts de lengua y llarg de dit.
Y per més qu'axí axís sigu,
tota la gent de diners,
quant de l'educació es tracta,
sempre volen se els primers.
Ja els poden anar darrera
amb un batit sonant.

que s'aportaran dels pobres
y s'afelicitaran a ells.

DOMINGO BARRERA

Es treballadors forners de Madrid, en ús de son perfectíssim dret, s'han declarat en huelga reclamant alguna millora en las pessimas condiciones del seu treball.

Y la burguesia dels forners, poc atenta, com sempre, á las justas peticions dels ogetaria, á pesar de que la baixa en els preus dels blats l'ha favorit moltíssim en aquestos darrera temps, no tan sols no ha concedit als obrers lo que demanavan, sino qu'ha demanat ajuda á l'Estat, y aquest prova la seva neutralitat en las qüestions de treball agitant huelguistas y proporcionant soldats y altres obrers als patrons á fi de que no falti pa á la cort de las Espanyas.

Però lo més distret d'aquesta huelga és del modo que s'aprofitan els negociant de la classe de forners para fer el seu negociet. En primer llog donan el pa molt més inferior y miran de cobrarlo á més bon preu, sobre tot si escasseja, y, per si aixó no los prou, encare al comprador li fan el favor de quitarhi dugas ó tres unyas per lliura.

May millor qu'ara podran dir els burgueses forners de Madrid y els seus voltants que á rio resuelto ganancia de pescadores, y de segur que cridarian ¡viva la huelga! si no tinguessin por del govern.

Que, efectivament, castiga els abusos dels amos forners agitant huelguistas.

Aquesta vergada si que la justicia que s'ha donat en dirne historica s'ha tirat una planxa fenomenal am motiu de la ja celebre causa del testament fals.

Acaba nada menos qu'el Tribunal Suprem de pronunciar solenne sentència condemnant al peix menut y aboovint á tots els grossos, quan á la xangueta condemnada se li acaba la paciència del callar, canta de pe á pa tot el busilis de la cosa, y fillets de la justicia tots els absolts resultan tan empastifats, que ni am las pinzas del poder executiu poden agafarse.

El jutge, l'escriba, el notari, l'advocat, tots, tots els curials resultan am xena legal fins al coll. Però ¡oh conflicte! tots han sigut ja absolts, y la llei no permet fer de nou aquesta feyna un cop ja llista, per més que pugui resultar, com aquesta vergada, un pospito denegat. Y vetaquí per abont ó queda el delictes en la més escandalosa imputació després de conegut, ó te d'anàrsen á can Pistras alló de la majestat de la llei, haventhi absoluta necessitat de faltat á ella para ferse justicia en aquest cas concret.

Veurem ara els legalistas conservadors com resoldrán aquest bullit legal.

Per nosaltros sempre resultarà, fassin lo que vulguin, qu'el més alt tribunal de la nació á ha ben tallat á l'administrar justicia á pobres y rica en una meteix sentència.

La roda ceterina del celebre testament fals en que tanta gent de lleys hi está de cap, sembla qu'és una donya Rita, molt amiga, quasi majordona ó nevada, del jutge Zapata, que sembla qu'exercia la professió de casada que no está am l'home.

De modo qu'aquí la justicia, ademés d'equívocada per part del Tribunal Suprem, sembla que també resulta enredada per mor del jutge Sabata ó Zapata.

Quina sort per la justicia, y de quin modo resultaria netejada, si es poguessin descubrir tots els Sabatas y las donyas Ritas que hi pugan haver per tota Espanya!

L'opinió d'en Cánovas sobre aixó de l'aclariment de la falsificació del testament de marras es que per demunt de tot se fassi justicia. Exactament lo meteix diria jo.

Però em sembla qu'en el modo d'aplicarla ja no estarian tan conformes.

L'esquadra espanyola, de retorn de l'obertura del canal de Kiel, ha passat per Fransa tri-

butantseli molts honors y festas á Cherbourg, port del canal de la Manxa.

Tot aixó está bé, perquè no poden per menos de considerar-se permanas Espanya y Fransa. Però lo qu'em distreu d'aquestes festes es la barreja que fan els francesos de la bandera russa entre l'espanyola y la francesa. Què diantre tenim que veure nosaltres amb els francesos?

Amb aixó de la Rússia, els francesos ja fa temps que van lent l'os blanc per tota Europa.

Havem rebut una fulla impresa, firmada per varias entitats republicanas de Gracia, Sant Martí y Sant Andreu, dirigida á D. Nicolau Salmerón y Alonsa, contestant á un altra fulla de capcter republica publicada am molt goig dels amics de l'actual situació, que per aquella fulla anteriorment publicada es creyan ja haver ficat certa bruxa entre els republicans para veure si els feyan perdre el districte de las Atraves de Barcelona en las proximas elecciones de diputats.

Com nosaltros no entrem ni surtim en materia electoral, no inserim l'escriu com l'ajós demana ni gran copay podem ocupar en aquesta qüestió, però si devem dir que conceivim molt bé á tots els republicans de per aquets vots, ens sembla qu'els de la primera fulla eran objecte de malas pensans ó juguet de las malas manyas d'algun farsant, mentre qu'els autors de la qu'havem rebut no tan més que posar las cosas al seu llog y, en defensa dels seus ideals, posar en ridicul els que de bona ó de mala te es deixan amagar l'ou per celtos espariats de la politica.

La frase que s'atribueix an en Cánovas respectu als resultats de la sentència sobre lo del testament fals, es la següent:

—Sobre lo legal está lo just, y tot aixó de la santetat de la cosa jutjada es un afanisme de pura teoria.

M'está molt bé. Es lo meteix que dihem tots els revolucionaris, y per aixó de voler lo just per sobre de lo legal es que volen que s'en vagi á rodar tot lo qu'avuy representa la legalitat.

Y vetaquí per abont fins en Cánovas resulta un revolucionari quan li convé.

Qu'és precisament la meteixca xafa per la qual nosaltros ne som sempre.

A pesar de las resistencias de la majoria dels burgueses forners de Madrid y de la postpogua qu'els dona el govern, els huelguistas continuan fermes, y es d'esperar que guinyen com desitjariam, si saben aguantarse en la digna actitud y unió de fins ara.

Alguns duenyos de forns ja van cedint, comproment aixis á la vergada la justicia de la causa dels obrers y no volent surtir més perjudicats en els seus interessos els quals no poden fer la patria á l'engros fabricant ps dolent y venentli cat gracias á la huelga.

L'ofici de tirá no tan solament va desacre-ditantse qu'és un gust, sino que te ja molt sovint els seus quebers pagant els tirans tot d'un pic el mal qu'han fet durant molt temps.

Pregunteuho si no, á l'ex-ministre de Bulgaria M. Stambouloff, que després d'haver contribuít en la darrera guerra entre Rússia y Turquia á liberar el seu país de la tirania del turc, ell va convertirse allí en tirá molt més qu'el príncep qu'ocupava el trono, necessitante una revolució para ferli deixar el poder.

Mes com sembla qu'actualment l'home conspirava para tonar á fer de las sevas, el dilanti d'aquesta semana, al sortir d'un club politic, va ser objecte d'una agressió disparantli varios tiros de revolver y rebent molts cops de sabre de varios subjectes, qu'encare no ha pogut agafar ni sab qui són la policia, quedant el Stambouloff tant mal ferit, que de moment van tenir que tallarseli totes dugas mans, y á horas d'ara es quasi segur que ja haura mort.

Sensible y deplorable es sempre qu'es tinguin de consignar fets com aquestos, però precisa confessar que molts cops no tan sostenen racional explicació, sino que no deixan de ser la logica resultancia d'anteriors injusticias.

El partit socialista obrer va organisar á Madrid un meeting en favor dels huelguistas forners, y el govern, en prova de la seva imparcia-

litat en las questions entre el capital i el treball, va detindre sens més ni més als companys Igleiats i Abascal, president el primer del citat partit i el segon president d'aquella reunió.

No podem aquí escassejar las nostras felicitacions. Als detinguts, per ocupar l'honorífic llog de victimas de la causa obrera, y al govern que va fer detindre tambe tenim de felicitarlo. — perquè am la seva conducta demostra ben clar als obrers indiferents que no es té d'esperar res de governs i burgesia, que tots són uns, sino qu'es té de ser revolucionari a tota costa a fi d'organisar y reunir foras para contrarrestar aquellas en que s'apoyan els privilegiats pera ler a fobrer la victima dels seus vicis y concupiscencias.

Comsi, doncs, que felicitem a tots.
Si be de molt distinta manera.

Havem rebut una entusiasta allocucio de la Joventut Federal de Figueras dirigit a los pibcers espanyols indultados a ferse partidaris de las ideas en aquell escrit exposadas.

Be está que tothom abogui i fassi la defensa dels seus ideals, y tant més quan més siguin radicals y emancipadors.

Em diuen d'Espulgas de Llobregat qu'anunci que diumenge, per set tarda major, fan ball tard i nit la colla de joves coneguda per Els Despectats, que tindran l'orquesta de Molins de Rey, y qu'invitan a las societats aliadas de las Aforas de Barcelona.

Peró, homes, encare teniu humor de ballar crevent del moda que la ballen?

L'amig de Sabadell qu'ens va escriure la carta a que la referència la qu'avuy inserim d'aquella ciutat, fassi el favor de ficarse en lo que li contestem, y vegi si pod explicar aquet lapsus que ja sab que LA TRAMONTANA vol las cosas claras y justas, donant sempre la rabó a qui la tingui.

Las classes ricas se desfan ponderant lo il·lòble qu'es i'antar a Cuba a defensar l'integritat del territori espanyol, y efectivamente qu'axó els plau molt... mentre hi vagin els pobres.

La prova d'axó es qu'es demanan allí metges pera curar als infelissos soldats malalts ó ferits, y dels metges militars d'aquí molts se donan de baixa ó demanan la llicencia absoluta per no i'antar a defensar la patria a la gran Antilla, creient sens dubte qu'aquesta es feyna que no més toca als espanyols de tercera classe.

Está be, donat l'actual modo de ser de la societat, que's vagi a Cuba a defensar la patria. Peró encare estaria millor qu'aquesta defensa estés en primer llog encarregada an aquells que més interessos propis tinguessin pera defensar dintre els territoris d'Espanya.

Per altra cosa es exercir de patró Aranya. Qu'es l'unic que fan las classes acomodadas en tota guerra.

S'ha àumentat en una Sala més el Tribunal de Comptes d'Espanya, aquella institucio que, tenint d'examinar els comptes de gastos ó ingresos nacionals, porta sempre en la seva feyna un endermentament de quaranta ó cinquanta anys.

Peró are no es fassin compte de que adelantara l'examen dels comptes am l'aument dels comptadors, res d'axó.

Lo que hi ha es que s'han creat noves plassas de bons empleos pera alavorir amigs, y axó es tot.

Y els comptes continuaran aprobantse ó examinantse quan ja hagin mort de vells els quals els hagin confeccionat.

Qu'es lo més important pera no encaparrarse en si es tindrian ó no d'exigir responsabilitats per qualsevolga patada que pogues trobarse.

La campanya que semblava s'anava fent en favor de las tendras criaturas explotadas a las nits fentiloshi demanan caritat, sembla que s'ha tornat aygua poll, porque las autoritats no poden, no volen ó no saben posar en aquest

assumpio totas las energias y activitats qu'es guardan per questions de menor interes.

Com els nens y nenas recollits no saben que ferne ni abont posarlos, despres de ferlos passar alguna nit al govern civil ó en llog pitjor, tenen de tornarlos a entregar als seus explotadors, siguin ó no els seus pares, que fan cas del sermo qu'els fan a l'entregarlos las criaturas com jo de las excomuniions de qualsevolga rector, y aixis va seguint l'immoralitat escandalosa de tornar prompte aquells tendres sers a la via pública y peli establiments més concoreguts de nit a pidolar abusivament una caritat que sempre ó quasi sempre serveix tan sols pera mantindre vicis de gent poc escrupulosa.

Aquí, abont tant se blasona de caritat y beneficencia, no haverhi encare una institucio protectora d'aquestas criaturas, però no en condicions d'hospici ni casa de correccio, sino pera il·lustrar y fer contraure hàbits de treball dintre una convenient llibertat, es una vergonya per l'element oficial y per tots aquets ricatxos y filantrops que no saben exercir lo qu'en diuen caritat més qu'en corridas de toros, kermesses, balls y associacions religioses, total varias cosas distintas y una sola hipocresia verdadera.

Y en aquest assumpio qu'es podria fer un verdader acte humanitari convenient per tothom, en aquet precissament no saben ferhi res.

El bisbe de Valencia encarrega que pera acabar am l'insurreccio de Cuba se resi cada dia la colecta Pro tempora belli.

Jo, del govern, s'es comprometia el clero a acabar alló amb oracions, hi enviava tots els ensotnats d'Espanya a combatre els insurrectes, y feya tornar els soldats a casa seva.

No se perquè redimontri c'està perdent un miracle que faria tant de tro.

Llegeixo y copio:

Persona que puede saberlo nos dice que fueron en gran número los reservistas que desertaron durante el último llamamiento, y tanto es así que, por ser muy difícil tramitar los muchísimos expedientes de desamortización de concederse el indulto a todos los que no se presentaron.

Veuasquí un esquitx de huelga de quintos. Y que no et dig tinya de lo que podria succedir si axó s'agales per vicí.

Imbriani, un diputat socialista italiá, diriginte a la majoria gubernamental de la cambra del seu país, els ha cridat.

—Bandolers de l'ordre!
No s'hi val a tirar indirectas.
Y no es mal sastrer qui coneix el panyo.

En Carriets de l'As d'Oros, que continúa am la mania de ser rey d'Espanya... desde lluny, ha nomenat príncep de la Llealtat al marquès de Cerralbo.

Com el carrer de la Llealtat es el qu'à Barcelona hi há la porta principal d'entrada a la presó, no sabem si amb aquet títol el rey en partibus ha vulgut concedir al seu gos... digli... al seu Lleal, una aproximació pel pati de la Gardunya.

Cosa que no m'estranyaria, perquè a un rey de metàfora em sembla que li té d'estar molt bé que tot ho fassi am doble sentit.

L'arcalde de Valladolid es home qu'ho entent aixó de saber fer sentir la seva autoritat.

Com la premsa d'aquella localitat y alguns periódics de Madrid s'havien permès criticar alguns dels actes d'aquell monesterilla, quina m'en fa? De cop y volta, y sense encomanarse a Déu ni al diable, dispara una arcaldesca ordre prohibint la venda de periódics pel carrer.

Així, home, així! Las cosas ó ferlas be ó no ferlas.

Y si li parlan de la ley no s'hi encaparrí, que ja fa molt temps que sabem tots els espanyols que las lleys no es fan més que pera tindre el gust de faltat a ellas els de dalt...

Sens perjudici de reventar als de baix.

Un periódic catòlic declara qu'à Espanya tot lo més qu'es poden considerar com a catòlics són tres milions y mitj de donas y un y mitj d'homes.

De modo que, confessats per ells meteixos, lo qual fa suposar qu'alguns n'hi afegiran, els

catòlics no arriban encare a una tercera part. Y are digueme si es justicia que s'ens obliugi a tots els espanyols a mantenir el cult y el clero d'aquesta religió.

La casa de Misericordia de Valencia, com las de per tot arreu aquí a Espanya, está a carrer de germanas de no se quina ordre religiosa.

Doncs aquestas caritativas germanetas que tot tenen de ferho per l'amor de Déu, van clavarhi tal pallassa a un noy assilat de vuyt anys, que de la fetta ha quedat gaperut y mitj idiota.

¡Recristo y am la misericordia de la casa ldem de Valencia!

En l'iglesia de Sant Josep, de Madrid, va predicar un tal Gil sobre ciencias y va dir:

—Si la ciencia demostra qu'una cosa es blanca y l'iglesia diu qu'es negra, s'ha de creure qu'es negra y res més.

Bravo, titella! Y que vingui are cap librepensador a demostrar que l'iglesia está renyida am la ciencia, qu'el pare Gil ja li ha donat la feyna feta.

A l'iglesia de Calasparra ha caygut un llamp matant un noy de 9 anys y ferint a vuyt personas més.

Jo no se els pirotècnics del cel en que deuen pensar.

Perqué si aixó d'enviar llamps per las iglesias no es una distracció, em sembla que deu ser cosa pitjor dels partidaris de la fe.

A menos que, hereges com jo, creguin qu'el cel ni la Providencia aquí no hi fa res de particular.

RETTALLS

No'í hbie may de cap ric qu'es piqui sovint el pit.

Quan pretenguis buscar dina, triata que no hagi estat devota ni major dona.

En l'actual situació, es molt difícil descurtir si es que vivim per menjar ó si es que menjem per viure.

Home devot y llanut, primer mort que conegut.

Com més va, més vaig veient, en ma jove experiencia, qu'en tot l'extrem univers la justicia es convenientia.

Agua tota injusticia del burges y guanyara el cel, moltas indulgencias y de gana et moriras.

Son molts que donan sempre consells y que-prou feyna tenen per ells.

C. JULIA DE SABADELL

CABORIAS

SABADA

Comanant es la primera, darrera del llamp segona, negació ó es ma tercera, nota musical darrera, y el tot es un nom de dona.

J. COSTA i PUIG

TARGETA

D' ANDREA E. LABASTIDA

Formar amb aquestas llettras el títol d'un drama catalá.

A. B. BERGA

GEROGLIFIC

YAAA
AL = I

J. TORRENT

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER

Yarado: A de la.
Gerooglific: Com més ensotnats més capellas.

Impremta Ronda de l'Universitat, 4. — Barcelona